

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Typ posudku: posudek vedoucí práce

Autor práce: Irena Janáčková

Název práce: *Vliv nastavení a fungování inspekce sociálních služeb na zvyšování jejich kvality*

Autor posudku: Mgr. Miriam Kotrusová, Ph.D.

Celkové hodnocení: C

Irena Janáčková se ve své práci zabývá vlivem inspekce v oblasti sociálních služeb na zvyšování jejich kvality. Téma je velmi aktuální, neboť o špatném stavu inspekcí se mluví již dlouhodobě, existují i návrhy na změnu (Strategie rozvoje sociálních služeb), ale nedaří se je prosadit.

Cíle bakalářské práce jsou definovány následovně: „zjistit, jak funguje inspekce kvality (chybí sociálních, poznámka MK) služeb, zda a jak současné institucionální nastavení inspekce přispívá ke zvyšování kvality sociálních služeb“ (str. 10). Uvedený cíl je převeden do dvou výzkumných cílů, z nichž jeden je spíše popisné povahy (*Jaké je institucionální nastavení (legislativní, personální, finanční, atp.) systému inspekcí sociálních služeb v ČR?*) a ten druhý je více explorační (*Vede systém inspekcí poskytovaných sociálních služeb ke zvyšování kvality sociálních služeb?*) Autorka svůj cíl naplnila na poměrně dobré úrovni.

Kapitola Teoreticko-hodnotové východiska má jednu podkapitolu Kvalita sociálních služeb a její měření, ale obsahově se zde autorka zabývá několika souvisejícími tématy, pojmem kvalita života, dále stárnutím populace (nelogické zařazení odstavce o nedostatečném počtu lůžek pro seniory v ČR, str. 12) a pak kvalitou v oblasti sociálních služeb. Rozumím tomu, proč jsou tato témata obsažená v teoretických východiscích práce, ale mám problém se zpracováním této části práce. Mám také určité pochybnosti, jak promítnout nástroje na posuzování kvality (ISO 900, CAF) do oblasti sociálních služeb. Určitě by stálo za to více systematicky rozpracovat různé přístupy k hodnocení kvality v oblasti sociálních služeb využívané v zahraničí, kde, dle (namátkově?) uvedených příkladů, to probíhá buď na úrovni lokální samosprávy, nebo prostřednictvím nezávislých (výzkumných) institucí. Zřejmě má každý přístup své výhody i nevýhody, což by chtělo více diskutovat, aby se autorka mohla kvalifikovaně vyjádřit k systému hodnocení kvality sociálních služeb v ČR.

Autorka ve své bakalářské práci využívá kvalitativní přístup, primární data sbírala formou polostrukturovaného rozhovoru (celkem s 5 experty) se dvěma typy respondentů: 1. experty na danou problematiku (celkem 2) a 2. řediteli pobytových zařízení (celkem 3). Svůj výběr však nijak nezdůvodňuje, a to v tom smyslu, proč se dotazovala pouze ředitelů pobytových zařízení sociálních služeb a ne jiných typů zařízení. Vzhledem k obtížné dostupnosti ředitelů

sociálních zařízení, autorka realizovala své šetření e-mailem, formou dotazníkového archu s otevřenými otázkami. Nijak však nediskutuje, zda to mohlo či nemohlo ovlivnit kvalitu získaných dat. Osobně bych velmi přivítala, pokud by se autorce podařilo oslovit experta na vládní úrovni (MPSV, odbor inspekce sociálních služeb) nebo samotných inspektorů.

Způsob zpracování uvedené bakalářské práce hodnotím jako velmi dobrý. Autorka na počátku své práce vymezila výzkumný problém, i když poměrně široce uvádí historický vývoj v dané oblasti. V kapitolách 5. a 6. uvádí svá zjištění, vývoj nastavení inspekce sociálních služeb a její podobu, charakter a náplň inspekce. Následně se docela jednoznačně vyjadřuje, resp. ztotožňuje se s názory svých respondentů, že současný systém je špatný. S tím nelze nesouhlasit, ale zároveň mne připadá, že se autorka moc nezamýšlí nad jinými způsoby (možnostmi) realizace inspekce. Proč by lepším řešením bylo přenést tuto pravomoc na nezávislou (profesní nebo jinou) instituci? Proč je současný stav, kdy inspekci vykonávají inspektoři zaměstnaní na MPSV vlastně špatně? Smyslem inspekce je nutně (do jisté míry) také kontrola poskytovatelů a poskytování sociálních služeb, od toho se používá dané označení „inspekce“. Hlavní problém, dle mého názoru, spočívá především v tom, že zvolený přístup (bez ohledu na jeho označení) kvalitu sociálních služeb vlastně vůbec nerozvíjí.

Autorka čerpá především z domácích zdrojů, a jak uvádí na začátku práce, odborných zdrojů k dispozici moc není. Je zajímavé, že problematika inspekce sociálních služeb, resp. kvality sociálních služeb přitahuje tak malou odbornou pozornost (otázka pro I. Janáčkovou: *Proč tomu tak je?*).

Z hlediska formálního je bakalářské práce zpracována na relativně dobré úrovni, i když by si práce určitě zasloužila jazykovou korekturu („záměrných výběrem“ (str. 15), v daném sociálních zařízení (str. 26). Z věcného hlediska jsem našla pouze jednu chybu, nesprávné označení zákona (108/2003 Sb.) na str. 7, jedná se o zákon z roku 2006.

Celkové hodnocení:

Irena Janáčková ve své bakalářské práci splnila požadavky kladené na závěrečné práce v oboru sociologie a sociální politika. Její bakalářskou práci doporučuji přijmout k obhajobě. Hodnotím ji jako **velmi dobrou, stupněm C**.

Praha, 12.1.2020

Miriam Kotrusová